

Osnovna šola Rodica

OBLAČILNA KULTURA ŠOLSKIH OTROK V JARŠAH PRI DOMŽALAH NEKOČ IN DANES

CILJI RAZISKAVE

Cilj raziskovanja:

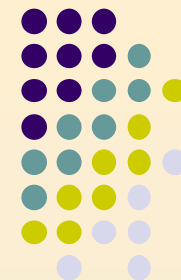
- kako so bili oblečeni šolski otroci v prvi polovici 20. stoletja (do 1946),
- kako so šolski otroci oblečeni danes (2007, 2008),
- ugotoviti razlike med oblačenjem šolskih otrok v prvi polovici 20. stoletja in danes.

METODE DELA

- izdelava delovnega načrta,
- prebiranje literature,
- spoznavanje narodne noše - obisk,
- zbiranje starih šolskih skupinskih slik,
- izvedba intervjujev in anketiranja starejših prebivalcev,
- anketiranje učencev 7. razreda (30 deklic in 25 dečkov),
- izdelava zbirnikov anket,
- analiza dokumentarnih fotografij,
- pisanje raziskovalne naloge.

Šolska oblačila pred 1945

- **Hipoteza:** Pred letom 1945 so deklice za v šolo nosile dolge cele obleke, dečki pa so bili oblečeni v hlače (čez kolena), z naramnicami in v bele srajce.
- **Ugotovitev:** Deklice so pred letom 1945 za v šolo večinoma nosile dolge cele obleke, dečki pa hlače in srajce.

Deklice

- Dolge obleke, ki so bile v boku ali v pasu prerezane, segale so pod kolena,
- večinoma kariraste, iz debelejšega materiala,
- nekatera so nosila predpasnike,
- imele so dolge lase, spletene v kite (zvite v »polžke« nad ušesi ali spete zadaj),
- ostala dekleta lase do ramen, nad čelom spete nazaj,
- obute so bile v čevlje čez gležnje, spredaj zavezane (poleti bose).

Deklice (ankete)

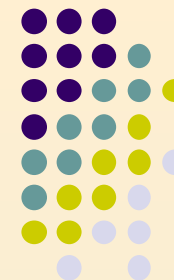

- Obleke, dolge čez kolena ali dolga krila (čez kolena) z belo bluzo,
- predpasnik z žepi, obrobljen z volančki (do pasu ali v dolžini celotne obleke, zapenjal se je zadaj),
- obleke v pasu rezane in nagubane, zapete do vratu, z ovratnikom, rokavi z manšeto,
- blago je bilo iz potiskanega poplina, rožastega ali karirastega vzorca,
- (če je bilo hladneje) jopica ali pulover iz domače volne.

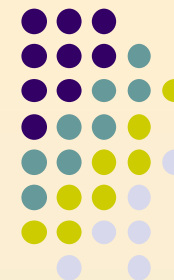
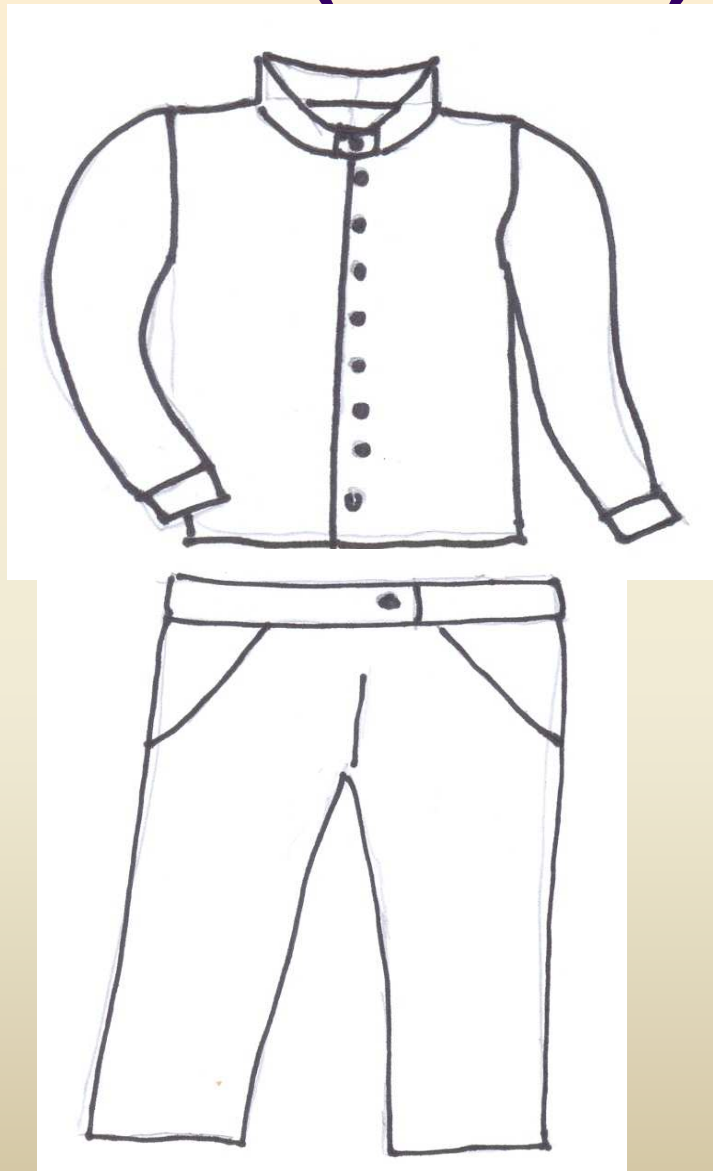

Dečki

- Bele srajce ali mornarska majica (moda),
- 4 kravate, 1 metuljček,
- zgoraj: temnejši suknjič (pod njim telovnik) ali jopica,
- spodaj: dolge hlače ali hlače do kolen in temne žabe.

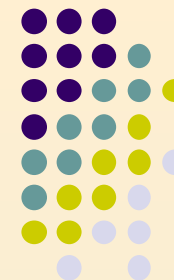
Dečki (ankete)

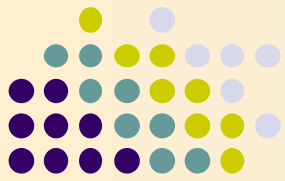
- Hlače malo čez kolena, z naramnicami,
- zgoraj kariraste srajce,
- pulover ali jopica, lahko tudi suknjič oz. površnik (rekelc).

- Kratki lasje, nekateri na balin.

Šolska oblačila danes

- **Hipoteza:** Dekleta in fantje so danes oblečeni v kavbojke, nekaj deklet nosi tudi krila, vsi pa so zgoraj oblečeni v majice.
- **Ugotovitev:** Šolska oblačila deklic in dečkov se ne razlikujejo. Vsi so oblečeni v kavbojke, zgoraj pa v bombažne majice z dolgimi ali kratkimi rokavi. Slaba tretjina deklet danes še nosi kratka krila.

Šolska oblečila danes

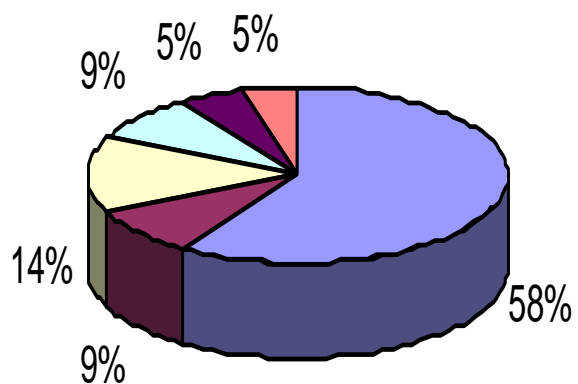
DŠ Rodica s.l

maj 2007

Dekleta (rezultati anketiranja)

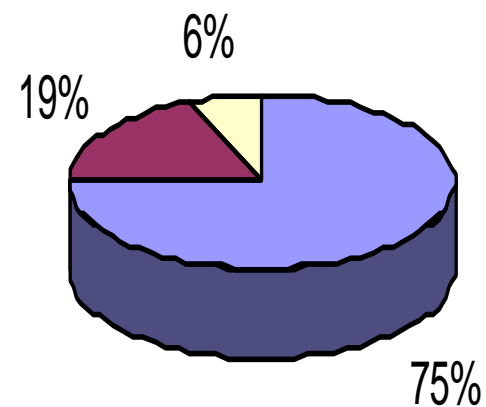

Zgornja oblačila deklet danes

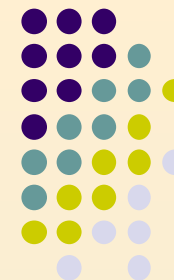
kratka majica   dolga majica   jopica
bolero   jeans jakna   bluza

Spodnja oblačila deklet danes

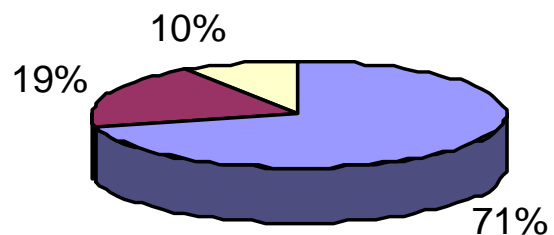

kavbojke   črne hlače   rdeče hlače

Dečki (rezultati anketiranja)

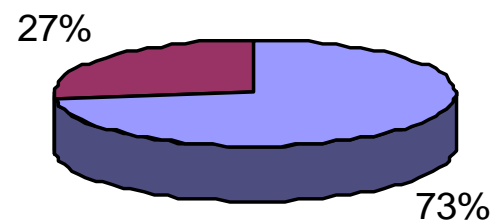

Zgornja oblačila dečkov danes

■ kratka majica ■ dolga majica ■ srajca

Spodnja oblačila dečkov danes

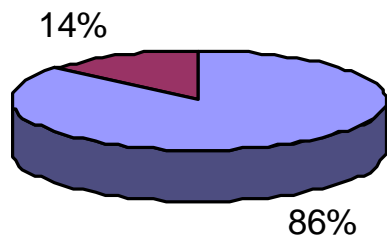

■ kavbojke ■ črne hlače

Pričeske

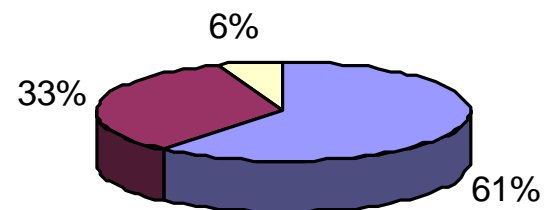

Frizura dečkov danes

■ kratki lasje ■ daljši lasje

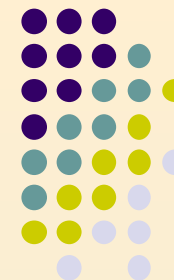
Frizure deklet danes

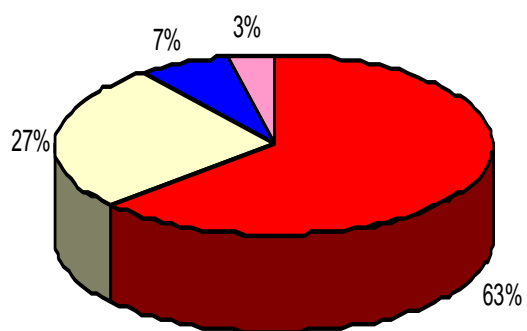
■ dolgi lasje ■ kratki lasje ■ speti dolgi lasje

Dekleta

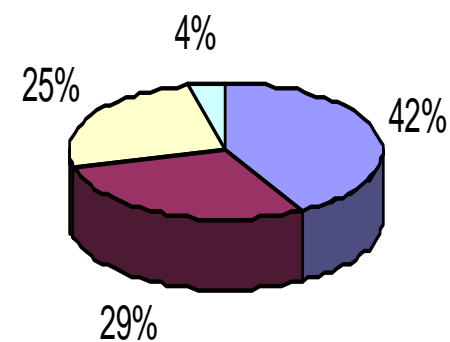

Zgornji deli dekleških šolskih oblačil

■ majice ■ jopice ■ pulover ■ bluze

Spodnji deli dekleških šolskih oblačil

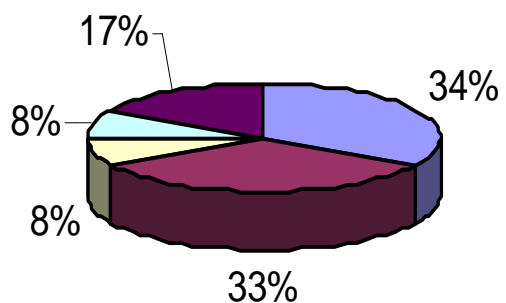

■ kavbojke ■ krila ■ hlače ■ 3/4 hlače

Dečki

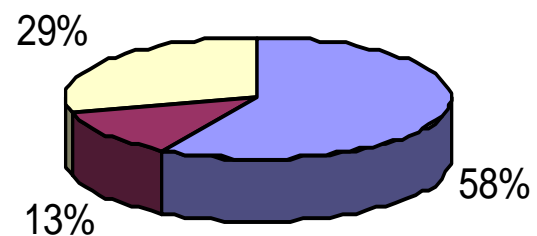

Zgornji deli deških šolskih oblačil

- pulover
- majica
- kratke srajce
- kratke majice
- jopica

Spodnji deli deških šolskih oblačil

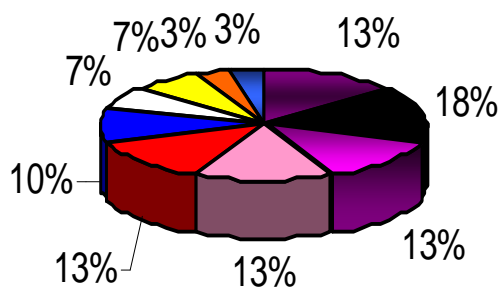

- kavbojke
- kratke kavbojke
- hlače

Barve oblačil

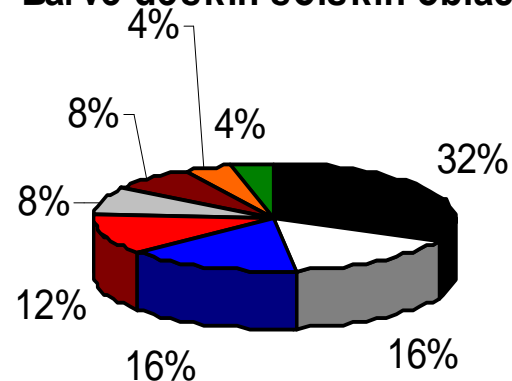

Katere barve so dekliška šolska oblačila?

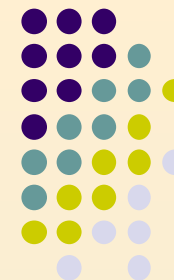
- vse barve   ■ črna   ■ pisane   ■ roza   ■ rdeča
- modra   ■ bela   ■ rumena   ■ oranžna   ■ črtasta

Barve deških šolskih oblačil

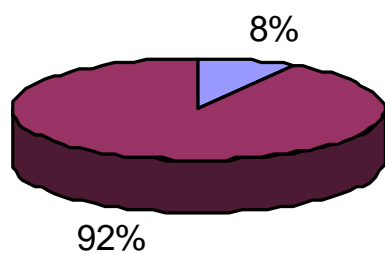

- črna   ■ bela   ■ modra   ■ rdeča
- siva   ■ rjava   ■ oranžna   ■ zelena

Nakit

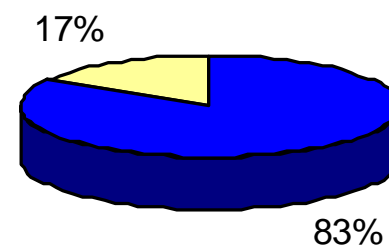

Ali dečki nosijo nakit?

da ne

Koliko deklet v šoli nosi nakit?

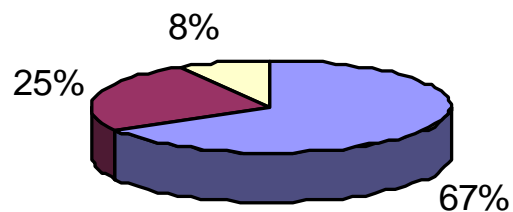

nosijo nakit ne nosijo nakita

Socialne razlike

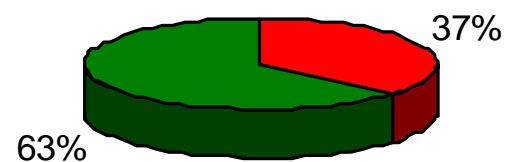

Ali se obleka premožnejših sošolcev
razlikuje od obleke socialno
šibkejših?

da ne ni odg.

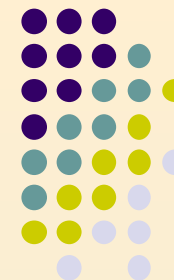
Ali se šolska oblačila premožnejših
razlikujejo od oblačil socialno
šibkejših?

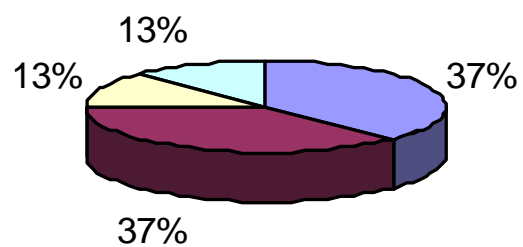
da ne

Obutev

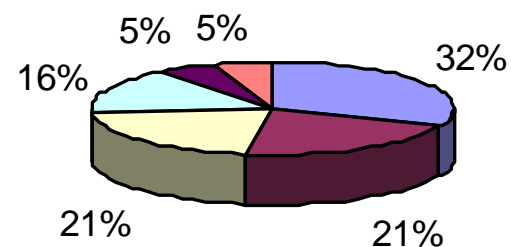

Kako so dečki za v šolo obuti v toplejši polovici leta?

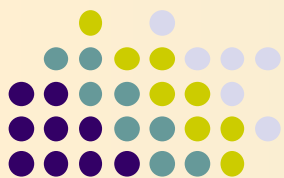
■ superge ■ sandali □ skejtarke □ japonke

Obutev deklet v toplejši polovici leta

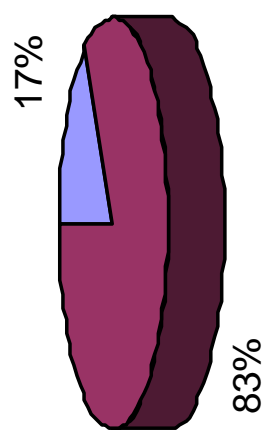

■ sandali ■ supergi □ japonke
■ natikači ■ balerinke ■ škornje

Očala

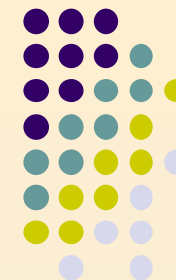

Koliko sošolcev nosi očala?

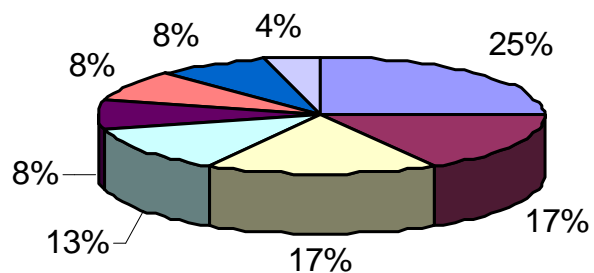

■ nosijo očala ■ brez očal

Priložnosti

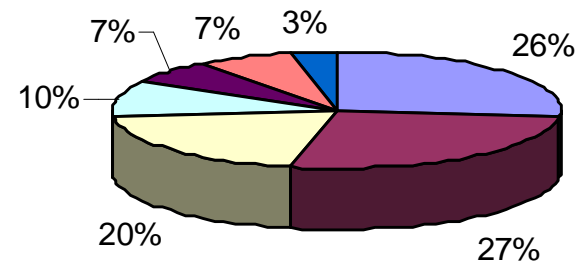

Za kakšne priložnosti dečki še nosijo šolsko obleko?

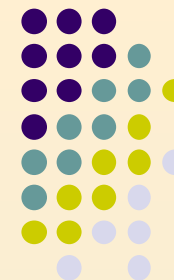
- za vse
- za obiske
- za zabave
- za pohode
- za koncerte
- za doma
- za na lepše
- za nikamor

Za katere priložnosti dekleta še nosijo šolsko obleko?

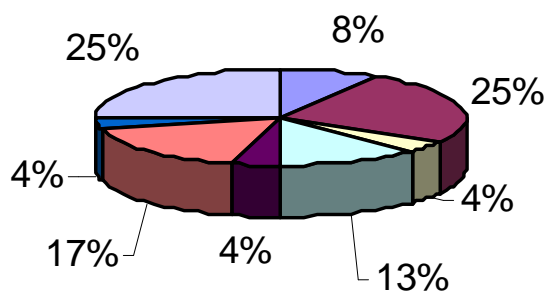

- nakupovanje
- prireditve
- skoraj vse
- samo za šolo
- zdravnik
- popoldanske dejavnosti
- sprehodi

Število oblek

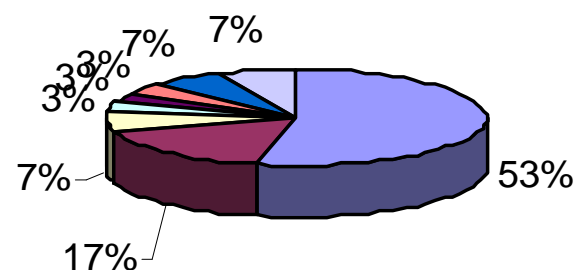

Koliko oblek imajo dečki za v šolo?

- zelo veliko
- veliko
- 6 do 8
- 3 do 5
- ne veliko
- ne vem
- vse boljše
- ni odg.

Koliko oblek imajo dekleta za v šolo?

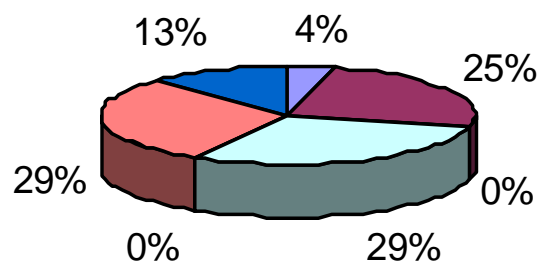

- veliko
- nekaj
- 5
- 7
- 3
- pol omare
- ne vem
- ni odg.

Koliko časa imamo šolsko obleko

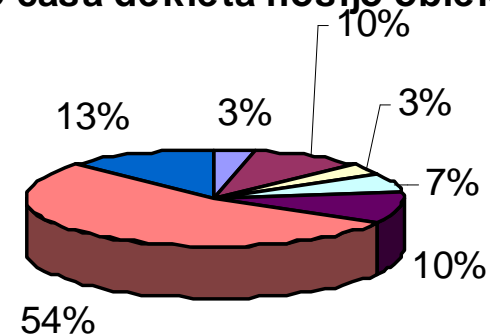

Koliko časa dečki nosijo šolsko obleko?

- do pol leta   1 leto   1 do 2 leti   2 leti
- 2 do 3 leta   3 leta   odvisno

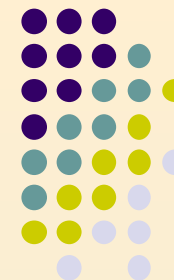
Koliko časa dekleta nosijo obleko?

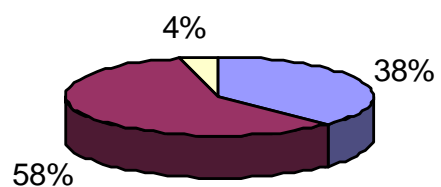
- 3 mes.   1 leto   1-2 leti   2 leti
- 2-3 leta   odvisno   ni odg.

Se preoblečeš

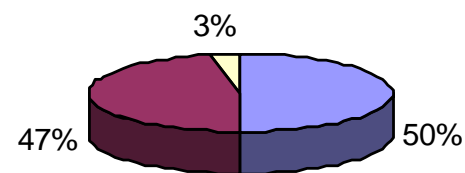

Ali se dečki takoj preoblečejo, ko pridejo domov iz šole?

da ne ni odg.

Ali se dekleta preoblečejo, ko pridejo iz šole domov?

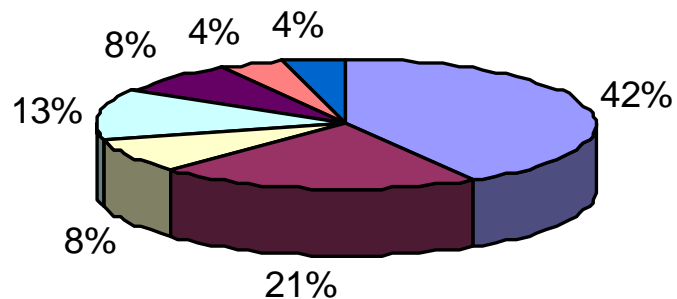

da ne ni odg.

Za delo in igro

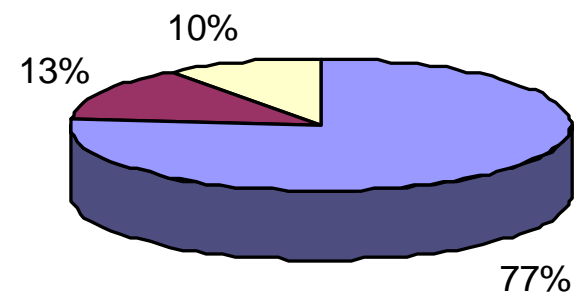

Kaj dečki oblečejo doma za delo in igro?

- trenirka
- stara oblačila
- šolska obleka
- vse
- kavbojke, majica
- kratke hlače, majica
- srajca

Kaj dekleta oblečejo doma za delo in igro?

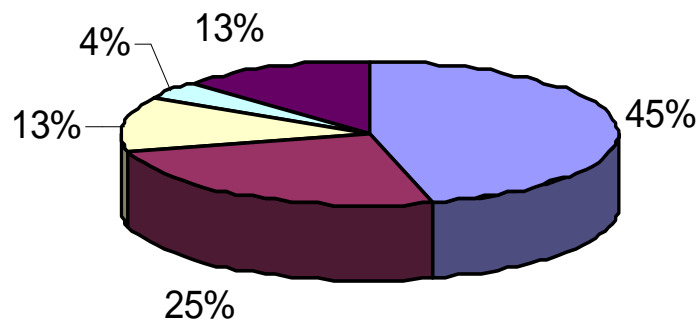

- trenirka
- kot v šoli
- stara obleka

Ponošena obleka

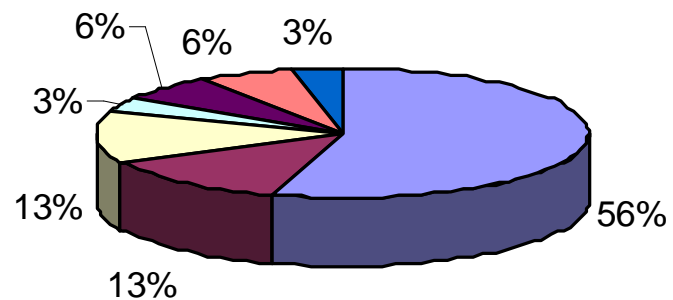

Kaj dečki naredijo s ponošeno obleko?

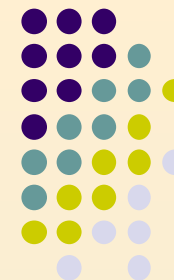
podarimo   vržemo stran   hranimo
nosi brat   ni odg.

Kaj dekleta naredijo s ponošeno obleko?

podarim   vržem stran
jo hranim   jo posodim
ponosi ml. sestra   odvisno
predelam

Primerjava oblačil 1926-2008

VČASIH:

- dekleta so nosile kariraste dolge obleke, (čez kolena) in predpasnike,
- dečki nosijo dolge hlače ali hlače do kolen in srajce,
- dekliške dolge obleke so neudobne,
- narejena doma,
- debeli, trdi materiali,
- malo šolskih oblek, največ tri.

DANES:

- dekleta nosijo hlače (kavbojke), majice, redkeje kratka krila,
- dečki nosijo hlače (kavbojke) in majice, podobno kot dekleta,
- praktična oblačila za nošenje,
- kupljena v trgovinah,
- mehki materiali, večinoma bombaž,
- danes veliko šolskih oblek.

Primerjava oblačil 1926-2008

VČASIH

- Niso nosili očal,
- dekleta so nosile dolge lase (kite), "polžki",
- dečki so bili kratko postriženi,
- nosili so nerodne čevlje, ki so jih naredili čevljarji, poleti so hodili bosi,
- mame so obleko prale in splakovale v potoku,
- obleko so nosili toliko časa, da je niso strgali ali prerasli; obleko so otroci nosili drug za drugim.

DANES

- 20 % učencev nosi očala,
- dekleta imajo dolge lase (razpuščene, redkeje spete),
- dečki imajo (daljše) kratke lase,
- čevlji so udobni, kupujemo jih v trgovini, poleti lahke superge ali sandale,
- mame dajo obleko v pralni stroj (redkeje dekleta in čistilke),
- obleko nosimo od enega do treh let, nato jo podarimo ali vržemo stran.

Zaključek

- Z izdelavo te raziskovalne naloge smo se spoznali z vsemi postopki raziskovanja, od prebiranja literature, terenskega dela do analize rezultatov in pisanja povzetkov. To znanje nam bo vsekakor koristilo pri izdelavi prihodnjih raziskovalnih nalog.
- Raziskovalna naloga nam je dala odgovore na zastavljena vprašanja.
- Omejili smo se samo na dve časovni obdobji, ker bi težko raziskali celotno stoletno obdobje. Zato bi v prihodnje kazalo raziskati še obdobje po drugi svetovni vojni.